אישים באגרות הראי"ה

הרב תנחום גרשון ביליצקי, אב בית דין יאשינובקה

רבה של יאשינובקה יותר מחמישים שנה, בעל "גנת ביתן" · תרי"ח–תש"א (1858–1941)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב תנחום גרשון ביליצקי (באגרת: גרשון תנחום) נולד בהורדנה בשנת תרי"ח (1858). למד בישיבה בהורדנה ובקיבוץ באיישישוק, ושם היה חונך לחיים עוזר גרודזנסקי בילדותו. כיהן יותר מחמישים שנה כרבה של העיירה יאשינובקה, והתפרסם בישיבות ליטא בספרו "גנת ביתן". נפטר ביאשינובקה בט"ז באדר תש"א (1941).

הרב קוק על הרב ביליצקי

בכסלו תרע"ב (1911) ביקש הרב ביליצקי את עזרת הרב קוק לשלוח את בנו ללמוד בבית הספר החקלאי (מקווה ישראל). הרב קוק כתב לו "ובכל לבבי הנני מוכן לחפץ מר ידי"נ שי"", אבל בעניין זה "לא אוכל להסכים למורת רוחי": המוסד אינו של הברון אלא של חברת 'כל ישראל חברים', ו"חניכיה מפורסמים לרחוקים ברובם מקדושת התורה והמצות". הרב קוק התפלל שה' ינחה אותו למצוא לבנו דרך חיים של קודש (כרך ב', אגרת שצט).

האגרות

כרך ב', אגרת שצט: הרב קוק אינו יכול להסכים שבנו של הרב יילמד בבית הספר החקלאי, שחניכיו רחוקים ברובם מן התורה.

"אבל ע"ד ביה"ס לעבוה"א, לשלח את בנו שמה, לא אוכל להסכים למורת רוחי"

ראו גם

הרב חיים עוזר גרודזנסקי, שהרב ביליצקי היה חונכו בילדותו. (הרב חיים עוזר גרודזנסקי)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב ביליצקי, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת שצט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו כסלו תרע"ב - יפו **נמען:** הגאון ר' גרשון תנחום ביליצקי, אב בית דין יאשינובקה

הרב קוק אינו יכול להסכים שבנו של הרב יילמד בבית הספר החקלאי (מקווה ישראל), כי הוא של חברת 'כל ישראל חברים', וחניכיו רחוקים ברובם מן התורה.

עיקרי הדברים

- בית הספר החקלאי מקווה ישראל - רחוק מתורה.
- אין לשלוח לשם את בן הרב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עיה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ו כסלו תרע"ב[4].

לכבוד ידידי ורב רחימאי הרב הגאון המפורסם החו"ב[5] סוע"ה[6] אוצר תוי"ר[7] מו"ה[8] גרשון תנחום שליט"א[9] ביליצקי, הגאבד"ק[10] יאשינאווקא יצ"ו[11].

שלו'[12] וברכה באה"ר[13].

מכתב קודש דמר שליט"א קבלתי באה"ר, ובכל לבבי הנני מוכן לחפץ מר ידי"נ[14] שי'[15], אשר כחותם הוא על לוח לבבי. אבל ע"ד[16] ביה"ס[17] לעבוה"א[18], [בית הספר החקלאי "מקוה ישראל"; ראו (כרך א', אגרת רצג)] לשלח את בנו שמה, לא אוכל להסכים למורת רוחי. המוסד איננו של הברון נ"י[19], אלא של החברה כי"ח, ["כל ישראל חברים" (אליאנס)] ובעוה"ר[20] חניכיה מפורסמים לרחוקים ברובם מקדושת התורה והמצות, ואיך יתכן שהן גדולי עולם, כברי' דמר שליט"א, ילוה אותם. והשי"ת[21] ינהל את כת"ר[22] ידי"נ בעצה טובה, למצא דרך חיים לבנו על דרך הקודש, כאשר תאוה נפשו הטהורה. והי'[23] זה שלו' וברכה, כנה"ר[24] ונפש ידי"ע[25] קשור באהבתו ודוש"ת[26] באה"ר,

אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עיה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
5. החו"ב - החריף ובקי
6. סוע"ה - סיני ועוקר הרים
7. תוי"ר - תורה ויראה
8. מו"ה - מורנו הרב
9. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10. הגאבד"ק - הגאון אב בית דין קהילת
11. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
12. שלו' - שלום
13. באה"ר - באהבה רבה

14. ידי"נ - ידיד נפשי
15. שי' - שיחיה
16. ע"ד - על דבר
17. ביה"ס - בית הספר
18. לעבוה"א - לעבודת האדמה
19. נ"י - נרו יאיר
20. ובעוה"ר - ובעוונותינו הרבים
21. והשי"ת - והשם יתברך
22. כת"ר - כבוד תורתו
23. והי' - והיה
24. כנה"ר - כנפשו הרמה
25. ידי"ע - ידידו עוז
26. ודוש"ת - ודורש שלומו ותורתו